MINNY OŚRODEK
MOCY SPOŁECZNEJ
13-113 Janowo
IP 745-13-89-736

ZARZĄDZENIE Nr 8/2022
KIEROWNIKA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W JANOWIE

z dnia 05 lipca 2022 roku

w sprawie ustanowienia Procedury nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy, przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za nich zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, dla których miejscowo właściwa jest Gmina Janowo

Na podstawie art. 25 ust. 3 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (j.t. Dz. U. z 2022 r., poz. 583 z późn. zm.), zarządzam, co następuje:

§ 1

Ustanawiam Procedurę nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy, przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za nich zgodnie z prawem obowiązującym w Rzeczypospolitej Polskiej, dla których miejscowo właściwa jest Gmina Janowo, w brzmieniu jak w *załączniku Nr 1* do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Zobowiązuję wszystkich pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie, którzy wykonują zadania związane z udzielaniem pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa do zapoznania się z treścią niniejszej Procedury, w celu jej służbowego wykorzystania.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Janowie
Ewa Plechowiak

Wyk. E.P

Załącznik Nr 1
do Zarządzenia Nr 8/2022
Kierownika GOPS w Janowie
z dnia 05.07.2022 r.

PROCEDURA

nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy przebywającymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych

Podstawowym aktem prawnym, regulującym prawa oraz status obywateli Ukrainy przybywających do Polski w wyniku konfliktu zbrojnego, jest ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (j.t. Dz.U. z 2022 r., poz. 583 z późn. zm.). Ten akt prawny w art. 25 ust. 3 nakłada obowiązek sprawowania nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego przez ośrodek pomocy społecznej lub centrum usług społecznych - w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1818) albo inna jednostka organizacyjna wskazana przez wójta/burmistrza/prezydenta miasta, właściwe ze względu na miejsce pobytu małoletniego.

I. Cel i zakres procedury

Celem niniejszej procedury jest określenie:

1. Zasad sprawowania nadzoru przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie nad opiekunami tymczasowymi w zakresie realizowania przez opiekunów tymczasowych praw i obowiązków związanych ze sprawowaniem opieki nad małoletnimi obywatelami Ukrainy przebywającymi w RP bez opieki osób dorosłych.

2. Działań podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w realizowaniu przez opiekunów tymczasowych praw i obowiązków w sprawowaniu opieki nad małoletnimi obywatelami Ukrainy przebywającymi w RP bez opieki osób dorosłych.

3. Odpowiedzialności pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Janowie sprawujących nadzór nad opiekunami tymczasowymi.

II. Definicje

1. **Kierownik GOPS** – kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznego w Janowie

2. **Małoletni obywatel Ukrainy** - obywatel Ukrainy, który przybył na terytorium RP z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, bez opieki osób dorosłych, reprezentowany przez opiekuna tymczasowego.

3. **Opiekun tymczasowy** - osoba sprawująca opiekę nad małoletnim obywatelem Ukrainy, który przebywa na terytorium RP bez opieki osób dorosłych odpowiedzialnych za niego zgodnie z prawem obowiązującym w RP, reprezentująca oraz sprawująca pieczę nad majątkiem małoletniego.

4. **GOPS** – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie.

5. **Upoważnienie** - upoważnienie wydane pracownikowi GOPS do sprawowania nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego sprawującego opiekę nad małoletnim obywatelem Ukrainy.

6. **RP** - Rzeczypospolita Polska.

7. **Sąd opiekuńczy** - sąd opiekuńczy właściwy miejscowo dla miejsca pobytu małoletniego obywatela Ukrainy.

8. **Ustawa** - ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (j.t. Dz.U z 2022 r., poz. 583 z późn.zm.).

III. Postępowanie dotyczące nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekuna tymczasowego

1. Kierownik GOPS po otrzymaniu postanowienia sądu o ustanowieniu opiekuna tymczasowego nad małoletnim obywatelem Ukrainy wyznacza pracownika GOPS odpowiedzialnego za realizację zadań z zakresu udzielania pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa i udziela mu pisemnego upoważnienia do wykonywania nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy przebywającymi na terytorium RP bez opieki osób dorosłych.

2. Wyznaczony pracownik GOPS na podstawie udzielonego upoważnienia sprawuje nadzór nad realizacją wszystkich praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy.

3. Do obowiązków pracownika GOPS sprawującego nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych należy:

1. prowadzenie monitoringu w zakresie sprawowania pieczy i opieki nad małoletnim obywatelem Ukrainy przez opiekunów tymczasowych, w szczególności:

   a. wizytowanie miejsca sprawowania opieki nad małoletnim obywatelem Ukrainy przez opiekuna tymczasowego i analizowanie zapewnionych małoletniemu obywatelowi Ukrainy warunków socjalnych i bytowych;
   b. analizowanie sytuacji życiowej opiekuna tymczasowego i jego zdolności do zapewnienia małoletniemu obywatelowi Ukrainy należytych warunków do nauki i rozwoju;
   c. pozostawanie w stałym kontakcie z opiekunami tymczasowymi sprawującymi opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy;
   d. kontrolowanie podejmowanych przez opiekunów tymczasowych decyzji w imieniu małoletniego obywatela Ukrainy, dotyczących jego osoby lub majątku;
   e. monitoring realizacji obowiązku szkolnego przez małoletniego obywatela Ukrainy pozostającego pod opieką opiekuna tymczasowego;
   f. w miarę możliwości przeprowadzanie indywidualnych wywiadów z małoletnimi obywatelami Ukrainy pozostającymi pod opieką opiekuna tymczasowego, mając na uwadze ich wiek, a także sytuację życiową, w której się znaleźli;

2. zapewnienie pomocy w zakresie spełnienia wymogów formalnych przez opiekunów tymczasowych wymaganych przez przepisy prawa;
3. zapewnienie wsparcia socjalnego, jeżeli sytuacja tego wymaga;

4 informowanie opiekunów tymczasowych o możliwych formach pomocy społecznej, wynikających z obowiązujących w RP przepisów prawa, w szczególności ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Ponadto informowanie o zasadach funkcjonowania organów administracji publicznej, organizacji rządowych i pozarządowych niosących pomoc obywatelom Ukrainy jak również sądownictwa;

5 pomoc w uzyskaniu na rzecz małoletniego obywatela Ukrainy świadczeń socjalnych m. in.: pomocy finansowej, pomocy rzeczowej itp.;

6 dokumentowanie realizowanego nadzoru nad opiekunem tymczasowym sprawującym opiekę nad małoletnim obywatelem Ukrainy, w szczególności: notatek, dokumentów, na podstawie których oceniono sytuację materialną, zdrowotną, rodzinną małoletniego obywatela Ukrainy;

7 przygotowanie sprawozdań ze sprawowanego nadzoru.

4 Pracownik pełniący nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy może w ramach sprawowanego nadzoru:

a) żądać od opiekunów tymczasowych informacji, pisemnie lub ustnie, dotyczącej prowadzonego nadzoru oraz dokumentów i danych niezbędnych do sprawowania nadzoru;
b) proponować opiekunowi tymczasowemu działania mające na celu poprawę warunków, funkcjonowania małoletniego obywatela Ukrainy;
c) przeprowadzać wywiad środowiskowy, np. z sąsiadami opiekunów tymczasowych w zakresie sprawowanej przez nich opieki nad osobami małoletnimi.

5 W ramach wsparcia pracownika GOPS pełniącego nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy pracownicy GOPS udzielają im niezbędnego wsparcia i pomocy w ramach własnych kompetencji służbowych.

IV **Postępowanie w przypadku stwierdzenia uchybień lub nieprawidłowości.**

1. Pracownik pełniący nadzór nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych sprawujących opiekę nad małoletnimi obywatelami Ukrainy w przypadku, gdy:

- opiekun tymczasowy odmawia współpracy lub udzielenia informacji o małoletnim obywatelu Ukrainy, a także przedłożenia dokumentów związanych ze sprawowaną opieką;
- opiekun tymczasowy wprowadza w błąd pracownika GOPS, co do sprawowania opieki nad małoletnim obywatelem Ukrainy;
- stwierdza nieprawidłowości lub uchybienia w sprawowaniu opieki tymczasowej nad małoletnim opiekunem prawnym;
- stwierdza działania na szkodę małoletniego obywatela Ukrainy lub inne działania niezgodne z prawem lub na szkodę małoletniego;
- zachodzi podejrzenie:

a występowania przemocy w rodzinie;
b występowania problemów opiekuńczo-wychowawczych;
c nadużywania alkoholu lub zażywania innych środków odurzających

- sporządza na piśmie informację i przekazuje ją niezwłocznie do Kierownika GOPS wraz z dokumentami lub dowodami stwierdzającymi uchybienia lub nieprawidłowości w sprawowaniu opieki przez opiekuna tymczasowego nad małoletnimi obywatelami Ukrainy, jeśli takimi dysponuje.

2. W przypadku stwierdzenia rażących naruszeń w zakresie sprawowania opieki przez opiekuna tymczasowego nad małoletnim obywatelem Ukrainy pracownik GOPS wraz z informacją, o której mowa w ust. 1, informuje o konieczności wyznaczenia nowego opiekuna tymczasowego dla małoletniego obywatela Ukrainy oraz podjęcia działań zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

3. Kierownik GOPS po otrzymaniu informacji, o której mowa w ust. 1, przeprowadza postępowanie wyjaśniające i weryfikuje otrzymane dokumenty.

4. Po przeprowadzeniu czynności, o których mowa w ust. 3, Kierownik GOPS w uzasadnionych przypadkach podejmuje decyzję o powiadomieniu sądu opiekuńczego o stwierdzonych uchybieniach i wnosi o wyznaczenie nowego opiekuna tymczasowego dla małoletniego obywatela Ukrainy.

5. Kierownik GOPS na podstawie postanowienia sądu opiekuńczego informuje pracownika GOPS o zakończeniu procedury nadzoru nad opiekunem tymczasowym.

V **Zakres odpowiedzialności**

1. Kierownik GOPS jest odpowiedzialny za:

- wszczęcie i zakończenie procedury nadzorowania opiekuna tymczasowego w zakresie realizowania przez niego praw i obowiązków sprawowania opieki nad małoletnimi obywatelami Ukrainy;
- wyznaczenie pracownika OPS i udzielenie mu stosownego upoważnienia do sprawowania nadzoru nad opiekunem tymczasowym;
- podejmowanie działań w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości lub działań na szkodę małoletniego obywatela Ukrainy;
- zawiadomienie sądu opiekuńczego o stwierdzonych uchybieniach;
- wnioskowanie o wyznaczenie nowego opiekuna tymczasowego dla małoletniego obywatela Ukrainy.

2. Pracownik GOPS jest odpowiedzialny za:
- sprawowanie bezpośredniego nadzoru nad realizacją praw i obowiązków opiekunów tymczasowych;
- prowadzenie wywiadu środowiskowego;
- dokumentowanie wykonanych czynności związanych ze sprawowanym nadzorem;
- informowanie Kierownika OPS o stwierdzonych uchybieniach opiekuna tymczasowego w zakresie realizowanych praw i obowiązków;
- udzielanie niezbędnej pomocy opiekunowi tymczasowemu.

VI. **Podstawy prawne**

W zakresie niniejszej Procedury zastosowanie mają obowiązujące w RP przepisy prawa w szczególności:

1. ustawa z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (j.t. Dz.U. z 2022 r., poz. 583 z późn.zm.);
2. ustawa z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (j.t. Dz.U. z 2021 r., poz. 2268 z późń.zm.);
3. ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j.t. Dz.U. z 2022 r., poz. 447);

4. ustawa z 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (j.t. Dz.U. z 2020 r., poz. 1359).

Podstawa prawna

- art. 25 ustawy z 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 583; ost. zm. Dz.U. z 2022 r., poz. 1087)